

Seat No.	
-------------	--

B. Ed. (Part - II) (Semester-III)

Examination, November 2025

**Pedagogy of School Subject
Geography Methodology (Paper-6a II)**

Sub. Code : 77955

Total Marks : 35

Day and Date : Tuesday, 11-11-2025

Time : 10.30 a.m. to 12.00 p.m.

- Instructions : 1) All questions are compulsory.
 2) Figures to the right indicate full marks.
 3) Candidates who intend to write their answers in Marathi are advised to read original questions in English.

Q1) Choose the correct alternatives.

[5]

- 1) Main source of acid rain is -----
 i) Sulphur dioxide ii) Nitrogen
 iii) Carbon dioxide iv) Carbon monoxide
- 2) Who is the father of Human Geography?
 i) David Harvey ii) Friedrich Ratzel
 iii) Gerardus Mercator iv) Juck Dorsey
- 3) Which had given more importance in Geography?
 i) Direction ii) Time
 iii) Speed iv) Location
- 4) How many supervised study plans are there?
 i) Two ii) Three
 iii) Four iv) Five

- 5) What is called Dual use technology?
i) GPS ii) GIS
iii) DUP iv) TPS

[10]

Q2) Write answer in 250 words (any two).

- Explain the steps and types of project method.
- Explain the basic elements of concept with example.
- Explain the components of map reading.

[10]

Q3) Explain the Global Positioning System (GPS) in detail.

[10]

Q4) What is action research? Explain the section of action research report writing.

OR

Explain laboratory method of teaching Geography with reference to steps, merits and demerits.

(मराठी रूपांतर)

सूचना :

- सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- उजवीकडील अंक प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- ज्या उमेदवारांना मराठीतून उत्तरे लिहावयाची आहेत त्यांनी मूळ इंग्रजीतील प्रश्नपत्रिका पाहावी.

Q1) खालील प्रश्नांतील अचूक पर्याय निवडा.

[5]

i) आम्ल पावसाचा मुख्य स्रोत ----- आहे.

अ) सल्फर डायऑक्साईड

ब) नायट्रोजन

क) कार्बन डायऑक्साईड

ड) कार्बन मोनॉक्साईड

ii) मानवी भूगोलाचा जनक कोण?

- अ) डेव्हिड हार्वे ब) क्रेड्डिक रॅट्जेल
क) गेरहार्ड मर्केटर ड) जॅक डॉरसी

iii) भूगोल या विषयात बास्त महत्त्व कशाला दिले आहे?

- अ) दिशा ब) काळ
क) गती ड) स्थान

iv) पर्यवेक्षित अध्यापनाच्या योजना किती आहेत?

- अ) दोन ब) तीन
क) चार ड) पाच

v) द्वैती वापर तंत्रज्ञान असे कोणास म्हणतात?

- अ) जीपीएस ब) जीआयएस
क) डीयुपी ड) टीपीएस

Q2) थोडक्यात उत्तरे लिहा 250 शब्दांत (कोणतीही दोन).

[10]

- अ) प्रकल्प पद्धतीच्या पायऱ्या व प्रकार स्पष्ट करा.
ब) संकल्पनेचे मूलभूत घटक उदाहरणासह स्पष्ट करा.
क) नकाशावाचनाची अंगे स्पष्ट करा.

Q3) जागतिक स्थान निश्चिती प्रणाली (जीपीएस) ची सविस्तर माहिती लिहा.

[10]

Q4) कृती संशोधन म्हणजे काय? कृती संशोधन अहवाल लेखनाचे विभाग स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

भूगोलाच्या प्रयोगशाळा पद्धतीच्या पायऱ्या, गुण व दोष या संदर्भात स्पष्टकरण द्या.